

HÉTFŐI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 2500 K, félévre 1300 K

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII, Rökk Szilárd utca 3. szám. Telefon: József 8-96

Keleti bonyodalom, európai bonyodalom

Irta:

DR. GIESSWEIN SÁNDOR

Európa egyensúlya évezredek óta az Accei-tenger partvidékére támaszkodik. Ez az összekötő hid két világrész között s itt a két világrész nemcsak geográfiai fogalmat, hanem kulturális elhatárolást jelent. Ezen a hidon keresztül jött a kultúra szelleme Európa földjére. Európa egy ezredév alatt nagyot haladt előre, a tudományos kutatás és a technikai haladás téren messze túlszárnyalta az ázsiai ósházat. De minden technikai haladás mellett nem sikerült a Kelet és Nyugat létét és szellemét egymáshoz közelebb hozni.

Imen van, hogy Európának ez a délkeleti szöglete ma is a kiinduló pontja az Európa békéjét megbontó mozgalmaknak; a Balkán sziklabérei körül gurult le az a kő is, mely lavinává dagadva mint világháború zúdult le rá.

Nem látunk világosan a legújabb bulgáriai események dolgában, táviratok és lapközlemények a legellenfetésebb híreket hozzák onnan, de egy dolog bizonyos, Európa délkeletén nincs minden rendben. Ez a földrész nincs is fölünk nagyon messze, — s ha a szomszéd utcában tűz van, az ember nem egészen közönyösen nézi azt. Különben a mai közlekedési eszközök mellett nem létezik geográfiai távolságok s a bulgáriai földrégés hullámai elhatolhatnak akár még más világrészbe is.

Európa, az ugynevezett művelt Nyugat évtizedek óta az ő délkeleti szögletével nem az igazságosság szempontjai szerint bánt el, hanem minden nagyhatalom csak a saját önző érdekei szerint iparkodott ott ugynevezett rendet csinálni. Nem európai politikát csináltak ott, hanem orosz, angol, német, francia, sőt nagyoszták politikát is, amelynek nélem-vélem mi is esatlósaivá lettünk. A Balkán népeit ezek a különféle politikák ráncigálták jobbra és balra, mindegyik nagyhatalmi érdekörnek megváltak a maguk kegyencsei és kitarotfójai, akiket kellő időben előráncaigáltak. Szóval Európa nem teljesítette kötelességét. Azt, amit balkánpolitikának mondanak, a eselvény és erőszakosság politikáját tulajdonképpen nem a Balkán-félsziget félig kulturált népei teremtetők meg, hanem az egymással vetekedő művelt nagyhatalmak és annak romlott és erkölestelen diplomáciája.

Lehet, hogy Bulgáriában néhány nap múlva látszatra megint helyreáll a rend, de annyi bizonyos, hogy Bulgáriában rothad valami, — sőt, hogy egész Európában rothad valami. Az államok közötti összekötötesnek módszere — az ugynevezett diplomácia — már

régóta nem felel meg az idők követelményeinek, az ma is még ott tart, ahol egy Richelieu idejében volt, ma is nem a népek ügyeit szolgálja, hanem egyes uralkodó klikkekét, azzal a különbséggel talán, hogy a XVIII. században a fejedelmek diplomáciája volt, ma pedig pénzesoportoké.

Ez a diplomácia a főbünös a világháború kitörésében — és ez a főbünös a párisvidéki békekötések igazságtalanságaiban és szövetkezik ma is ama militarista szervezettekkel, melyek a háborús állapotot egyes államok teljes felfegyverzése által meg akarják örökíteni.

Gyökeres reformokra van szkségünk a külügyi politika és a külügyi képviselőlet terén, hogy az a demokratikus fejlődésnek megfelelőleg a népek érdekeit szolgálja. Az államok és nemzetek ma nem élhetnek egymástól elszigetelve, erkölcsi kapcsolatok és közös érdekek kapcsolatai kell hogy fűzzék egymáshoz. Amint a társadalmi életben a rövidlátó önzés által az ember önmagának legnagyobb ellenségévé válik, mert magát a világtól elszigeteli, így van ez a nemzetközi életben is.

Európa kormányai öbredjenek föl és lépjenek a haladás útjára.

És elérkezett az ideje annak is, hogy Magyarország kormányja is kilépjen az elszigeteltség eddigi rendszeréből. Némi jelek azt mutatják, hogy ezt be kezdi látni, — és most már nem hazaárulás az, ha magyar államunk Európa közelébe beleáll. De eredménye ennek csak úgy lesz, ha a magyar állam kormányzata annak az európai demokráciának színvonalára emelkedik, mely nem a kapitalista és militarista érdekesoportokat képviseli, hanem magát az istenadta népet, a munkájával az ország felépítésén dolgozó igazi nemzetet.

A miniszterelnök újból külföldre utazik

Tárgyalások indulnak meg nagyatádi Szabó István és a polgári ellenzék között — Közös harcra készül az ellenzék a földbirtok novella érdekében

— A Hétfői Napló ki küldött tudósítójától. —

Az indenmitási törvényjavaslat nyolcórás ülésekben kerül a nemzetgyűlés elé, de még így sem kerülhető el az ex-jex, mert július elsejéig az ellenzéki szónokok okvetlenül igénybe veszik az üléseket. Az ellenzék liberális polgári része ugyan hajlandó az indenmitási vitát

vezérszónokokkal letárgyalni,

de ennek ára van, még pedig a földreform-novellának benyújtása és napirendre tűzése a nyári szünet előtt. Erre vonatkozólag ellenzéki körökben a Hétfői Napló munkatársa a következő felvilágosítást nyerte:

— Részünkről — mondotta informátorunk — megvan a hajlandóság az indenmitási törvényjavaslatnak gyors letárgyalására, de ezzel szemben követeljük, hogy a földbirtok-reformnovellát még a nyári szünet előtt letárgyalja a nemzetgyűlés. Erre vonatkozólag tárgyalások indultak meg a földreform blok és a Reform párt tagjai között, később pedig nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszterrel keresünk érintkezést.

A tárgyalások eddig még csak kezdetén vannak,

A vasárnapi magánforgalomban

változatlanul az arbitrázspapiroknál volt nagy érdeklődés. Kötés azonban nem fordult elő. A taxá-cíós árfolyamok a következők: Magyar Hitel 77.000—78.000, OsztrákHitel 43.000—43.500, Államvasút 149.000—150.000, Déllvasút 39.000—40.000, Salgó 149.000—150.000, Cukor 610.000—620.000, Nova 50.000—51.000, Budapesti Gőz 100.000, Egyesült Fővárosi Takaréék 21.000—22.000, Leszá-mítoló 10.500, Közuti 14.200—14.400, Interexim 17.000—17.500.

de a helyzet már most is az, hogy a földművelésügyi miniszter ur, akit ebben a törekvésében az egységes párt kigazda tagjai is támogatnak, nem zárkózik el kívánságunktól. A novella letárgyalása technikai nehézségekbe nem ütközik, mert hisz senki készen fekszik nagyatádi Szabó István fölájában és csak napsfényre kell emelni.

A Reform-párt és a 48-as függetlenségi kigazda párt tagjainak fuzója most már véglegesen meghiusultnak tekinthető és csak az ad hoc kooperációra hajlandók. A tárgyalások meddő eredménye kizárólag arra vezethető vissza, hogy a Meskő-csoport néven ismert kigazdák

semmi körülmények között nem hajlandók a szociáldemokratákkal együtt küzdeni.

hanem legfeljebb egyes fontosabb kérdésekben kívánnak csetről-csetre közös taktikai harcot vívni a kormány ellen. Ezzel szemben a

Reform-párt tagjai hűségesen kitaranak a liberális ellenzéki blok mellett,

amelynek, mint ismeretes, éppen a szocialista párt egyik főerőssége.

Az ellenzéki politikuskok tárgyalásainak mégis van egy nagyfontosságú eredménye és pedig az, hogy ma már elintézték ténynek tekinthető, hogy

Rassay Károly rövidesen újból átveszi a föle elvált politikuskok vezérletét.

Az egységes párt keddi értekezlete elé nagy érdeklődéssel néznek politikai körökben, mert egyes információk szerint ugy az Ebredők Egyesületében történt változások, mint a Gömbös—Eckhardt-csoport magatartása arra enged következtetni, hogy a nyílt szakítás nem lesz elkerülhető. Jól informált körökben azonban ugy látják a helyzetet, hogy ez a szakítás sem kedden, sem pedig az indenmitási vita keretén belül nem fog megtörténni. Bethlen István grófhöz közelálló körök szerint a végleges szétválás, mert hiszen az elvi már megtörtént, csak a nyári szünet után fog perpektuálódni. Ezt az időközt Bethlen István gróf miniszterelnök részben

nagyon fontos külpolitikai utazások lebonnyolítására kívánja felhasználni.

Ennek az utnak, vagy esetleg utának előkészítése a külügyminiszterium részéről már folyamatban is van és értesülésünk szerint a külföldi kölesön újdílesztésével van szoros kapcsolatban.

Ketten beszélnek

A parlament büféjéből

A fiatal kormány-párti honatya éppen a telefonfülkét hagyta el, amikor szembe-találkozott a nép-szerű ellenzéki ve-zérrel:

— Szervusz, szcr-
eusz — lekendezik —
örülök, hogy ta-
latálkoztam veled,

magy bajban vagyok. Tözsdeügynököm-mel tárgyaltam vagy egy félóra hosszat, de nem tudtam eredményre jutni. Szeretnék venni valamit, de nem tudok dönteni, amnyi jó tippet kaptam. A Bugyi Tóni azt mondta, hogy csak valamiparitt szabad venni, a Drér Irre pedig a leg-nagyobb titoktartás terhe mellett kö-zölte velem, hogy csak a bankpapírok-
fogjak felmenni a közel jövőben. Egy-
ben rögtön ajánlatot tett, hogy annennyi-
ben Lloyd Bankot alarok venni, na-
gyobb stokkot a rendeltetésre bocsájt.
— A Lloyd Bankot különben a napokban
fogják beveséni és akkor valószínűleg
fel is fog ugrani. Mír-mér elhatároztam
magam, hogy Lloyd Bankot veszek, amik-
or Biró Pál félveant egy sarokba és
jülembe sugla az édes titkot: Salgó és
Atalános Közösség. Pauerpátról viszont
közvetve tudom, hogy a Földtélbanc
rövidesen szűnlni fog, a fajvédők
pedig ugy tudom, meg mindig a Pallas-
ban biazák az M. F. T. R-ben is érde-
kelte vannak.

— En azt hiszem, a fajvédőknek van
a legjobb orruk, de ha Dréer Irre
mondja, Lloyd Bankot is nyugodtan ve-
hetsz.

— És az ellenzéki bankvezérek mit ta-
udcsolnak?

— Az ellenzéki bankvezérek nem taná-
csolnak semmit, csak játszanak és ke-
vesznek. Így van ez kérek, mi vagyunk
a zsidóberencek és ti kaptátok a bank-
igazgatóktól a tippetek.

— Dehát Sándor Pál csak tud valamit
a Náci-ról!

— Nem bánom, megmondom neked,
hogy a Nova valóban a legnagyobb tipp,
Sándor Pál minden jóbarátjának azt
ajánlja, hogy Novát vegyél. Es Sándor
Pálnak valóban tudnia kell, ha van va-
lamit a Novában.

— Tudod mit, a sok kormánypárti tipp
késül a Sándor Pált fogom megfirtas-
ni, de jaj nektek, ha nem válik be.

— Garanciát persze nem vállalok,
mert bizony rosszul megy a zsidó beren-
ceknek. El is mesélek neked egy jellem-
ző esetet arra, hogy a zsidók mennyire
lámgagyalak a liberális képviselőket, még
azokat is, akik a legsúlyosabb időkben,
néha bizony életük kockázatával szál-
tak sikra tisztán elvi meggyőződésükből
kifolyóan a zsidóságért. Vespériben
van egy faértekestő részvényárásrag,
amelynek Rainprecht az élnöke. Ennél
a részvényárásagnál nem régen meg-
írult egy igazgató állás, amelyre Rai-
nprecht Rupertet ajánlotta. Eljött a köz-
gyűlés napja, Rainprecht biztosra vette,
hogy a tulajonosa többségben zsidó igaz-
gatóság örömmel fogja Rupertet az
igazgatóságba bevalasztani, amind is
inkább, miután Rupertől köztudomású,
hogy a legszűkebbb anyagi viszonyok
között él, ügyvédi irodája is rosszul
megy, mert a zsidók nagy ügyeiket ter-
mészetesen nem Ruperthez, hanem a kor-
mánypárti ügyvédképviseletkőzbe viszik.
Es a világ sora. A közgyűlésen azután
várattal meglepetés érte Rainprechtet.
Feldől az egyik igazgató és kijelentette,
hogy minden nagyrabecsülésük és tisz-
teletük Ruperté, aki a liberálisus egyik
legnagyobb bajnoka, azonban azt hiszi,
hogy politikai okokból, a vállalat szem-
pontjából nem lenne helyes kiélezni a
helyezet azáltal, ha Rupertet bevalas-
tandák az igazgatóságba. Néma eszend kö-
vált a felszólalást, majd következtet a
szavazás, amely egyhangulag Rupert el-
len döntött. Bizony, bizony, ez a zsidó
berencek sorsa.

— Hamc mi újság különben az el-
lenzéknel? Igaz, hogy Andrássy eladja
a híres gobelinjét!

— En is hallottam erről valamit, ugy
látszik, Andrássy nem játszik a tőse-
dén, vagy legalább is nem kap olyan
jó tippetek, mint ti.

— Más újságot nem tudsz? Mondd, kér-
lek, nem tudod például, mi a háttér az

nak, hogy a Baththyány—Pallavicini-
üggyel kifolyóan Rakovszky István, akit
egyébként sohasem bontja meg az ellen-
zéki frontot, nyitán állást foglalt Palla-
vicini kiadatága ellen, ami, hogy
Rassay beszéde közben is ellentmondott,
amit eddig még sohasem tett meg.

— Jó orrod van. Etnék az ügynek
tényleg van személyi háttérre. Megsugom
neked, mi van a dologban. Régi eset ez,
vagy harminc év előtt történt. Baththyány

és Rakovszky együtt udvaroltak valaki-
nek és Baththyány győzött. Ett nem tu-
ja Rakovszky soha elfelejteni.

— Valami jó viccet nem tudsz?

— Hogyne tudnék. Egy zsidó isentis-
teloten a rabbi, aki játszik a tőssdén,
amikor a maffir-t kellett volna fölhevni,
természetesen mejtett mondott. Ugyan-
aznap azonban az egyik budai katólikus
templomban a piébános resurrexit helyet
csengő hangon ezt énekelte: Intercesim.

Nem választottak új vezetőséget az Ébredők

Egyelőre intézőbizottság vezeti az egyesületet

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap délelőttre hívta egybe az Ébredő Magyarok Egyesülete tisztújító közgyűlését, amelyen a lemondott eddigi vezetőség helyett kellett volna új tisztikart választani. Politikai körökben különös érdeklődéssel tekintettek a tegnapi közgyűlés elé, mert hirt szerint a választáson az a fajvédő csoport szándékozott fellépni, amely hova-tovább egyre jobban távolodik el a kormánytól. A közgyűlésen, amelyet az Újvárosi háza üléstermé-
ben tartottak meg, közel kétezeren
vettek részt, köztük igen nagy
számban vidéki küldöttek.

A közgyűlés előtt az egyesület-vá-
lasztmány ülésezett, ahol a két
csoport tagjai heves vitában fej-
tették ki álláspontjukat. A választá-
sokmány végül úgy határozott, hogy
a közgyűlésnek javasolni fogja,

hogy egyelőre ne válasszák meg az új vezetőséget, hanem intézőbizott-
ságot állítsanak az egyesület élére.
A közgyűlésen erről a kérdésről he-
ves vita folyt, de végül mégis a
választmány indítványa győzött és

elhatározták, hogy öttágu in-
tézőbizottságot válasszanak.

Ekkor az intézőbizottság tagjaira
névze indult meg a vita. Szavazás-
nál a legelőbb szavazatot az a lista
kapta, amelyen Prónay Pál, Héjjas
Iván, Hegedűs György, Sármay
Eudre és Herkély Tibor neve szere-
pelt. Az ébredők egyesületének
ügyeit tehát mátlól kezdve ez az
intézőbizottság vezeti.

Az intézőbizottság összehállásá-
ból az következik hogy az ÉME köz-
gyűlésén a legszűkebb fajvédők,
tehát a Gömbös—Eckhardt-csoport
győzött.

Strausz István az indemnitási törvényjavaslatról

Hibáztatja az ötletszerű közgazdasági programot Tervszerű pénzügyi politikát kíván a kormánytól Az indemnitásban domináló szerepet szán a közszolgálati alkalmazottak és fixfizetésűek ügyének

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Mint ismeretes, az eddigi indemnitási
vitáknál a legtöbb érdeklődést Strausz
István dr. nemzetgyűlési képviselő fel-
szólalásai váltották ki. Pénzügyi kérdé-
sekben szak tudása szinte nélkülözhe-
telen a parlamentnél életben. Most, az indem-
nitási törvényjavaslat vitájának elő-
csőjén folkerestük Strausz István dr-t,
hogy a Hétfői Napló közönsége részére
véleményét kikerjük a nagyrontosságú
kérdésben, melynek tárgyalásakor egyik
vezérszónoka lesz a nemzetgyűlésen. —
Strausz István dr. a következőkben volt
szíves álláspontját munkatársunk előtt
kifejteti:

— Az indemnitási törvényjavas-
lat előreláthatólag nagy politikai
hullámokat fog felvemi. Részem-
ről nem tudom helyeselni a már
szokássá vált tárgyalási módszert,
amely mellett mindenről beszél-
nek s csak tulajdonképpen magá-
ról az indemnitási javaslatról nem
hangzik el kritika. Az indemni-
tási törvényjavaslat jelenlegi
alakjában alkalmas arra, hogy
sokaján időzék mellette a nemzet-
gyűlés, anélkül, hogy politikával
foglalkoznék, mert a javaslat val-
tásképpen összefoglalása a külön-
böző gazdasági és magánjogi ren-
delkezéseknek, amelyek nem is
valók az indemnitásban. Arra hi-
vatkozni, hogy ezt szankcionálta
a gyakorlat, nagy tévedés.

Abuzusból nem származhatik precedens

még akkor sem, ha nem melyen-
yör alkotmányjogi kérdéssről van
szó. Ha az indemnitási jogot nem

tudjuk visszavezetni az alkot-
mányunkban szabályozott me-
derbe,

véglegesen eltemetjük vele a
költségvetési jogot,

amely minden más jognál fonto-
sabb. Fontos ez különösen a mi
maradék országunkban. Mert
csak a budget jog teljes érvénye-
sülése mellett tudunk rendszeres
termelő munkát végezni a bel- és
külföld ellenőrzésével.

Közgazdasági életünkben sok az ötletszerűség,

aminek okozója a budget-jog
félretelése. A pénzügyminiszter
urban sok jóakarát van és az a
törekvés is, hogy a maga pro-
gramját a mindennapi politiká-
tól elvárrja. Ugy látszik azonban
emberfeletti munkakifejtés mellett
sincs meg chesz az ereje.

— Az indemnitási vitában a
domináns kérdés

a közszolgálati alkalmazottak és a fixfizetésűek ügye lesz.

Ezt a kérdést azonban nem lehet
letárgyalni anélkül, hogy a Köz-
igazgatás bajaival és hibáival ne
foglalkozzunk. Részemről a vita
során az alkotmányjogi szem-
pontokat fogom újra felelevení-
teni, mert a budget-jog védelme
nem formális kérdés, hanem
az államháztartás tisztaságának
ügye, amelybe belekapcsolódnak
az adózók nagy testületének érde-
kei.

Fábián Béla

Amikor először jelent meg a köz-
gyűlési terebben, kicsit hőrség-sze-
rű jelenség volt. Senki sem tudott
olyan gyorsan haragra lobbanni,
olyan vakmerően irakjába harapu-
a szenteknek és sérthetetleneknek
hirdetett kereszties lovagoknak, mint
Fábián Béla. Ez a „kicsi a bors, de
erős” legény hőkkentette meg őket
talán legelőbbnek. Hát így is lehet?
Hát más is merészel itti gorombá-
lenni, nemcsak ők? Ez a kurta kis
izomember nem volt hajlandó szo-
nékül tűrni a piszkolódásokat, mert
ez akkor is kibábt, ordított és —
ül, amikor ők elégán — magánálkásban
boroztatva álmotak az ellenfor-
dalomról. Ezek után természetesen
elkeresztelték kommunistának és vő-
rűsnek. Vezérszék, arának és paran-
csolójának, Vázsonyi Vilmosnak
azonban más a véleménye, mert ő
a parlament folyosóján így szokott
utána érdeklődni:

— Hol van az a kis fekete ember?
Hát most már, hogy vörös-e vagy
fekete ez a Fábián Béla, azt dönték
el Wolff és Vázsonyi közös erővel és
közös akaratál. Ismerni úgy sem
ismeri senki úgy-mint Vázsonyi,
akinek árnyékában esperedett fel.

Egyszer azonban álmotát valami
merészet. No, hogy majd képvisé-
lő lesz és azt fogja mondani a
nagy férfúnak: Te Vilmos, kegyet-
lenül összedült azonban a felcico-
mázott kártyavár, amikor Vázsonyi
a legmelegebben megszorította a
kézét és a világ legtermészetesebb
hangján azt mondta:

— No hát annak igazán örülök,
hogy magd is megválasztották!

A parlamentben is sokáig megré-
zelt azonban rajta a városi illat
szemben találta magát városi
riválásával, a nagybajszu Viciánál.
Is folytatott kettesben a kü-
delmet ott, ahol a városiázn el-
hagyták. Nem is lehet szó nélkül
kibirni azt, ha az ember, pláne ha
olyan temperamentus, mint Fá-
bián, meglátja ezt a szörnyű ba-
juszit, amely szívné látszik az egész
test életerejét. Voltak is kemény üt-
közetek, de Viciánál rendesen tel-
tallát éri, aminhogy Wolff Károly
is inkább kismordál, ha ez az iz-
gága Fábián kiabálós kedvében van.

A közbeszólását a városiázn is,
a parlamentben is mindig kellenet-
lenek. A felszólalásai között azmban
akad olyan is, amivel még Wolff-
kat is tapsra ingerli. Hatalmas si-
kere volt a hadifoglyokról szóló be-
szólóval, de ellenzéki szempontból
sokkal nagyobb szolgálatot tett,
amikor a túlsó oldal sajtó-bravóit
leplezte le, amely a kormányt a
kismemberekké való szivtelenséget
festette meg és amikor a főváros
kórházainak botránját szellette.

Ha ellenséged, féltelmes, mert
bravúrosan kezeli a kardot, de ha
barátod, akkor jogosan ébred ben-
ned biztonságerzet. Hogy lesz belőle
miniszter, vagy főpolgármester, de
legalább államtitkár arra tartok
minden fogadást, de hogy Vázsonyi
Vilmos soha sem fogja visszatege-
ni, arra mérget veszek.

Pogány Béla
Világ-
szencsét: **Bútor 150.000 K-16!**
obediál, könyvek szon alul
Városmarty u.17. ótorgyári lerakat

A budapesti rendőrségtől elsikkasztották a jegyintézet 140 millióját

A vakmerő sikkasztó a főkapitány besugója volt A detektivek repülőgépen üldözik — Kopinits szökése szombat délutántól vasárnap éjszakáig

— A Hetfői Napló tudósítójától —

A magyar bűnkrónikában szinte páratlanul álló bűnyömben nyomoz szombat óta a budapesti rendőrség. Egy 27 éves fiatalember, a *Jegyintézet* által az államrendőrség részére kölesön adott 140 millió koronát elsikkasztotta és két detektív mellől megszökött. Az eset, amely a rendőrségen érthetően kínos megdöbbentést kellett, részleteiben a következő:

Kopinits Jenő orvostanhallgató, aki orvosi tanulmányai mellett, mint bankhivatalnok tartotta fenn magát, egy év óta ott mint a *rendőrség* agent provokatorja működött. *Kopinits* a valutacsempészek leleplezésénél működött közre a nyomozásnál és pedig oly módon, hogy az eladónak, mint vevő jelentkezett és a rendőrségnek besugta az illető valutaüzereket, akik ezután leleplezték és az értékeket elkobozták.

A fiatalember az ilyen leleplezésekhez állandóan nagybőrt összegű pénzt kapott a rendőrségtől, amelylyel megvette a valutát, de a pénzt azután természetesen a rendőrség visszakapta és visszaszolgáltatta a *Jegyintézet*nek, amely a szükséges összegeket mindig a rendelkezésére bocsátotta.

Kopinits, a rendőrség besugója a nagy pénzszegek láttára megszdült és elhatározta, hogy most a rendőrséget fogja becsapni.

A főkapitányságon a *Kállay* detektívcsoport nyomoz a valutaiüggyekben. *Kopinits* pénteken besugia *Kállay*nak, hogy egy főhadnagy a *Magyar Általános Hitelbank* helyiségében 500.000 szokolt akar neki adni, amit repülőgépen hoztak *Budapestre*. A főhadnaggyal megállapodtak, hogy 140 millió magyar korona ellenében eladja a szokolókat, amelyeket szombaton délelőtt a bank devizasztyájában.

A rendőrségen azután intézkedtek, hogy a 140 millió szombaton *Kopinits* rendelkezésére álljon. A *Jegyintézet*től egy barna kis bóröndben elküldték a szükséges pénzt a főkapitányságra és pedig csupa vadonatúj 25 ezer koronás bankjegyet százas csomagolásban.

Szombaton délelőtt azután *Kopinits* két detektív társaságában a 140 millióval elment a *Hitelbankba*. A József-téri kapun mentek be és a bank előcsarnokában azt mondotta a detektíveknek, hogy várjanak rá, amíg felmegy a harmadik emeletre a devizasztyálba, ahol a szokolókat átveszi és amikor visszaszájon, a detektívek menjenek be és tartóztatásuk le az illető főhadnaggyot, akinél majd megtalálják a 140 milliót. Ugyis történt.

A detektívek lent várakoztak az előcsarnokban, az alatt pedig *Kopinits*

a 140 milliót tartalmazó, 25 kilogramm súlyú kék bórönddel felment az első emeletre, megkerülte az épületet és azután eltávozott a *Dorottya-utcai kapun*. Ott már egy autó várt rá, beleült a gépkocsiba és gyorsan elrohogtak.

A sikkasztást és a szökést pedig gondosan előkészített terv alapján

hajtotta végre. Az autót a *Királygarageba* rendelte meg *Szolnokig*. Onnan bizonyosan vasutón vagy gyalog folytatta szökési útját

és Szegeden túl akart átjutni a határon jugszláv területre, ahol rokonai vannak.

A detektívek még a szombat esti órákban kinyomozták *Kopinits* egyik nőismerősét, akinek állítólag tudnia kellett a fiatalember üzelméről. Az illető hölgy *P. T.*-né állami tisztviselő válófélben levő felesége, akinek a kihallgatásánál jelen volt a férje is. Az asszony minden kérdésre tagadó választ adott és kijelentette, hogy *Kopinits*ot három nap óta nem látta. *P. T.*-né vallomása tehát nem vitte közelebbre a nyomozást.

Vasárnap délelőtt azonban a vizsgálat döntő stádiumba jutott, mert jelentkezett a főkapitányságon a *Bp. 20—155.* számú autó sofőrje, *Pécs Kálmán*, aki a szelshamos szökési útjáról részletes vallomást tett.

Pécs sofőr vezette azt az autót, amelyet *Kopinits* a *Királygarage*ben bérelt és amellyel megszökött *Budapestről*. A sofőr elmondotta, hogy *Kopinits*

az autót szombaton délután fél-három órákor fogadta fel és az autó menetkönyvébe dr. Balázs nevet diktált be, azután nyomban beült az autóbába és a sofőrnek azt mondta, hogy hajtson a *Rózsas-utca* 27. számú ház elé. Ott lakik ugyanis *P. T.*-né. A sofőr feltétele az asszonyhoz és azt mondotta:

— Mondja meg önagságának, hogy a „méltóságos asszony” elküldte érte az autót.

Pár pere mulva egy rendkívül elegáns, szép őrisszony, *P. T.*-né ült be a gépkocsiba *Kopinits* mellé. Az autóbába a *Gyarmat-utca*ba mentek és a *Schoeller-étterem*ben megébedtek. Amíg a vendéglobben ültek, az autó minden felügyelet nélkül várakozott az utcán, mert a sofőr is az étteremben volt. A 140 milliós bórönd pedig az autó egyik bórőlése alatt fektült.

Amikor a vendéglobb el távoztak, *Kopinits* a gépkocsiat a *Amerikai-utca* irányította.

Ott a nyílt utcán az autót megállította és az asszony bucsuzás után kiszállt a kocsiából és egyedül egy villamosmegálló felé indult.

Ettől kezdve a sofőrön kívül egyedül *Kopinits* ült az autóbában és az *Üllői-uton* végig *Pilis* felé, *Szolnok* irányában hagyták el *Budapestet*. Este értek *Szolnokra* és *Kopinits* a *Nemzeti-szálló* előtt megállította a gépkocsiat. Azt mondta a sofőrnek, hogy várjon rá, amíg a szállóban a nagybátyját keresi. Rövid idő mulva visszatért.

— A nagybátyám már clement, bizonyára *Békés-csaba*ra ment, — mondotta. — *querünk* utána.

*Békés*gyulán, közel a vámszélőn állott csak meg az autó. Ekkor már sötét éjszaka volt. *Kopinits* a gépkocsiból kiemelte az értékes bóröndöt és a belső zsebéből 500.000 koronát vett ki. Azt adta a sofőrnek, mert 250.000 koronát már

előzőleg adott előleg címén és az autót-ut 700.000 koronába került. Ötven ezer koronát a sofőr borralvónak kapott.

Azután elkészönt és azt mondta a sofőrnek:

— A város szélén van a nagybátyám majorja. Gyalog megyek oda, maga most már forduljon vissza.

Kezében a 140 milliós bórönddel azután megindult az országuton a malom felé. A malomtól pedig pár kilométerre van a román határ. Éjszaka tehát már átért a román területre.

Pécs Kálmán kihallgatása után a nyomozást vezető *Idvany* rendőrkapitányából kihaltigata *P. T.*-né és elébe tárta a sofőr által elmondott részleteket.

Az asszony aztán vallani kezdett.

— Tegnap este nem akartam beszélni a férjem jelenlétében, mert szégyeltem magamat. A férjem ugyanis mindég mondotta, hogy ne érintkezem *Kopinits*sal, mert kétes jellemű ember. En azonban nem fogadtam neki szót. Továbbra is feljárt hozzánk. Szombaton délelőtt felüztem hozzám és aztán ebédelni mentünk. Azt mondta, hogy bucsuzni jött, mert külföldre utazik a rokonaihoz és sokáig nem jön vissza.

P. T.-né arról hallani sem akar, hogy tudott volna a sikkasztásról. A vallomásának azonban ellene szót egy rendkívül fontos körülmény. Amikor ugyanis a rendőrségen a sofőrrel megkérdezték, hogy milyen nagysága és kinézésű bórönd volt *Kopinits*nál, a bóröndöt ellenkező alakban rajzolta le, mint amilyenbe a rendőrség esemagolta bele a 140 milliót.

Valószínű tehát, hogy *Kopinits* a pénz egy részét az eredeti bóröndben, a többit pedig egy másik bóröndben rejtette el, amennyire

Az asszonynak ebben az esetben tudnia kellett a sikkasztásról és az egyik bűntársak *Kopinits*nak. Hogy a 140 milliót két bóröndben rejtették el, ezt a feltevést megerősíti az a körülmény is, hogy időközben *Kopinits* pénzt vett magához és a sofőrt is a zsebéből fizette ki.

Ami eddig még nem fordult elő a budapesti rendőrség nyomozásánál, vasárnap délután detektívek repülőgépen vetik üldözöbe a vakmerő sikkasztót.

Vasárnap délután 1/3 órákor *Kállay* detektívfelügyelő három detektívvel repülőgépre ült és elfogatsi parancssal a zsebében *Békés*gyula irányában a román határ felé repültek.

Ezt megelőzőleg a sikkasztó elfogatására vonatkozólag a főkapitányság átiratot intézet a román és a jugszláv követéségekhez, hogy legyenek segítségére *Kopinits* letartóztatásában. A magyar határrendőrségnek pedig elfogató parancsot kaptak.

Amikor *Kopinits* a sofőrrel elvált szombaton késő éjszaka, feltűnően ideges volt és láthatólag fizikailag teljesen ki volt merülve. Lehetőleges, hogy talán nem is volt már elég bátorsága és energiája át szökni a határon.

A főkapitányságot az esti órákban értesítették, hogy a repülőgéppel, amellyel *Kopinits* üldözésére indultak, a rossz időjárás miatt kénytelen volt az utját abbahagyni. A nagy esőzés miatt ugyanis a süri felhők között a pilóta nem tudhatott kellőképpen tájékozódni és ezért a géppel leszállt. Amint azonban az időjárás megváltozott, a repülőgép a mátvászföldi állomásra, ahová visszatért, újból utnak indul.

Elfogták Kopinitsot?

— Elfogták Kopinitsot? Lapzártakor értesülünk, hogy a főkapitányság a késő éjszakai órákban táviratot kapott *Szentestől*, amely szerint a sikkasztó orvostanhallgatót a két autóbilon üldözésére indult detektívek az ottani *Paradicsom*-majorban elfogták. — Ezt a táviratot azonban egy későbbben érkezett távirat megcáfolta. Majd rövid idő mulva a detektívek telefonon közölték a főkapitánysággal, hogy hétfőn reggel visszatérnek valószínűleg *Kopinits*szal.

Magyar versenyző nyerte az osztrák-magyar autóturát

A második és harmadik osztrák versenyző loti

Tegnap este futottak be a közel 1900 kilométeres osztrák-magyar autóbilonturna versenyzői a *Tatters*saliban. A turán résztvevő autók a verseny szabályok értelmében lepecsételtek és ma reggel vizsgálta át a zsüri a gépeket, vajjon hiba nélkül abszolváltak-e a turát. A zsüri délelőtt végzett a *Tatters*saliban és azonnal a *K. M. A. C. Apponyi*-törvényhelyiségebe vonult, ahol rövid megbeszélés után délután háromnegyed hétig tárgyalatt. Hosszas vita után végre pontban hat órákor hirdette ki *Heym*erle, az Osztrák Autóbilon Club elnöke a verseny eredményét az igazottó várakozóknak. Bécstől 39 autó indult el, amelyek közül végig csak 27 kocsi bírta a versenyt. *Budapestig* 12 jött büntetőpont nélkül. Ezek aranylapoktet kaptak, ezüstlapoktet jár annak az öt vezetőnek, aki tíz büntető ponton alul végzte a turát, és a hét vezető pedig, akik harmine büntető pont alatt végeztek, bronzlapoktet kaptak. A 12 győztes ezenkívül értékes díjakat is kap.

A turagyőztes *Delmár* Valtér magyar versenyző, aki a 19. startszámú *Steyer*-kocsival 79.3 jó ponttal érkezett be, második lett 54.1 jó ponttal *Hans Günther Kern*, harmadik *Gustav Rudolf Würmb* osztrák versenyző. *Delmár* Walter, mint első nagyon értékes aranyserleget kapott.

A тура résztvevői ma este a Sziget-klubban bankettet rendeznek, amelyen megjelenik *József* kir. herceg, *Bethlen* István gróf miniszterelnök és *Beltiska* hadügyminiszter is. A тура résztvevői nagy sajálattal beszélnek *Andrássy* Mihály gróf balesetéről, aki tudvalegyn kerülve *Budapest* előtt fordult közbe. Ha ez a szerencsétlenség nem történnék meg, a második helyre is magyar versenyző került volna.

Tel. J. 121-68 Nemzeti Royal Orfeum Tel. J. 121-68

Minden este fél 8-kor a nagyzenekar járulása vezényel az Magyar Ervvi vendégfelfutóvető MATYULOVAS Harmath-Zerkovits operettje

A legjobb közgazdasági lap a

Magyar Tőzsde

Szerkeszti: Dr. TÓTH TIHAMÉR

Megjelenik minden szombaton

Kik nyaralnak a Zugligetben?

Séta egy boldog szigeten

— A Kétfői Napló tudósítójától. —

A buján zöldelő domboldalak esendően kasszapengés vöröglik le a zugligeti útjaira. A kövér, magas fü sárga virágú kassza alá a egyetlen csapásra fejt-hajtva erül el a lankákon. Távol, valami lassú ének, aztán autótűkölés s a következő pillanatban karesu gapu kanyargó elő a fordulóból...

Jönnek a nyári jók!... Vannak emberek — úgy látszik nagyon sokan még — akiknek nem okoz fejtörést a nyaralás problémája. Ezek a boldog halandói szemrebbős nélkül tudnak áldozni egy-két milliót nyári üdülésre és szívesen ternek elget a zugligeti villatulajdonosok végtelenségig felsőrégi lakásbér kívánságainak.

Ma a Zugligetben kétszobás lakás átengedése egymillió koronára, egyszobás három-négy-szobászerbe, nagyból lakásé pedig ugyanezzel a „megengedés szerinti” árba kerül.

Ez pedig nem jelent kevesebbet, mint akármelyik miniszterünk összes közalkalmazotjának egyhavi fizetését... A sanatóriumban, ahol a „betegkeket” még orvosi ápolásban is részesítik, természetesen jóval magasabb árakat kérnek. A penzióban pedig a napi ár hétezer koronánál kezdődik. Ezért naponta ötször étekezés jár, sőt még a lakásbér is benne foglaltatik. Barangolásunk közben észreittuk azoknak a neveit, akik utukban kerülnek s már boldog élvezői a nyaralás örömeinek.

Akad közöttük három olyan név is, melyeknek láttára pillanatilag megáll az olvasó tekintete, a Zugliget nyaralói között pincér, napidíjas és végrehajtó is szerepel. Ezeket az akaratukon kívül ádulták a Lakáshivatal telepitette ki a Zugligetbe. A szerencsés emberekből százezrek helyett havi nehézség száz koronáért ugyancsak „zugligeti nyaralók” lettek. A Harangvölgy ücebán Garay Jenő dr. fogorvos, Lukács Oszkár kereskedő, Bíró Albert vaskereskedő, Bartos Imre építész, Nagy Lajos őrnagy, Hoffmann Győző végrehajtó, Sigray István mérnök, Kugler János pincér, Sós Károly napidíjas lakik.

A Tauber-villában Neumann Aladár kereskedő, Rosenfeld Sándor magánhivatalnok, Horti festőművész, dr. Csákó és dr. Hajdu ügyvédék, valamint Toma Mihályné vendéglősné lakik. A Fácsán vendéglő körül villákban dr. Bendiner Zoltán lámpagyáros, dr.

Kerécs Ignác ügyvéd a Farkas testvérek cím alatt ismert háromnemű kereskedők, Rakovszky Iván belügyminiszter, Veres Lajos magánzó, Nagy András kereskedő, Zanda Elek ny. tanácsos.

A Béla hídny. uton: Dollinger egytemi tanár, leánya és családja, gróf Nyáry Gyuláné, Ledermann Mór posztónagykereskedő, Kesselbauer Lajos gyáros, Braun Adolf hivatalnok, Nagy Béla tőzsedobizománya, dr. Golly József a Futara tisztviselője, Székely Ferenc, Balint Izidor kereskedő, Vikár Géza posztógyári vezérigazgató dr. Zaka Dezso ügyvéd, Fellegyházi Károl bíró övezgye, Varga Jenő tőzsed, Berger Vilmos kereskedő, dr. Hrocz József bankár, Lelcsinger szeszgyáros, báró Harkányi János volt miniszter, Sparnik József gyáros, Kenyeres Ferenc, Berkovics Péter nagykereskedő, Weinberger Antal tőzsed.

Az üdülő-telepen: Alexandr Richárd százados, Derő Arnold tőzsed, Morvay Zoltán huszárfőhadnagy, Koröcs Gyula huszárfőhadnagy, Kövesly Lajos kereskedő, Barlusek Károly gyáros, dr. Simer Géza orvos, Salamon Géza kereskedő, Neumann Arnold bőrgyáros, dr. Bíró Géza ügyvéd, Nászal Penó kereskedő, Benedek Gizella magánzó, Barlók Géza bankigazgató, dr. Moray Géza ügyvéd, Schaeffer György földbírtokos, Nagy Ernő kereskedő, Valder Géza magánzó, Radó Ernő igazgató, Voger Ödön min. tisztviselő, Vidor Jenő tőzsed, Hersfeld bankár.

Budakeszi-uton: Báró Csolics, Lex Frigyes vaskereskedő, Fábán János főtisztviselő, báró Köhner Vilmos, Heinrich Perencné, Heinrich Aladár, dr. Navratil Imre, Gschwindt szeszgyáros, Tóri Gusztáv államtitkár, Mautner Ödön, Hegedűs Loránd villajában dr. Elischer, (Gerbeaud lány), Madarassy Gábor államtitkár, Palcs Gyula földbírtokos, Kornfeld Mária, Chorin Ferenc, Weisz Manfréd családja, Riesz Árnin, a Nyugat-mozgó tulajdonosa, Kemény Zsigmond selymekereskedő, Sigmund festvérek tőzsedék, dr. Manningor Vilmos egytemi tanár.

Hárshegyi-uton: Hűvös Iván vendéglősné.

Kuruczok-uton: György László, dr. Farkas Ernő vegyész, Faragó Rezső gépgyáros.

Zugligeti-uton: Waigand Ferenc magánzó, dr. Waigand Ernő ügyvéd, Brömcher Béla kereskedő, dr. Gál Jenő, Bíró Miksa író, Hubay Jenő mérnök, dr. Friedrich Jenő bíró, Kaiser Antal tőzsed, Komlós Árpád gyáros, Klóze Robert, a „Szarvas” vendéglőse, Gamber Leó tőzsedobizománya, Hubay József kántor, Mató István, Braunstein Lajos főtiszt, Waigand Lajos malomigazgató, Spellenberg Béla.

Kutatók-uton: Simkó Leó igazgató, Vértés Ferenc, Markovics Elemér bankár, Czeiler András, a villamos vasutak főtisztje, Zinger Izso, a Rimamurányi főtisztviselője, Hirsch A. György bérkereskedő, dr. Lukács Ernő, Kálmán Mária, Havanez Ferenc, Ludwig Tamás földbírtokos, Gerl József Máv. főfelügyelő.

Csernely-uton: Sillingor Béla szőnyegnagykereskedő, Berkovics kereskedő, Weinberger Antal tőzsed, Czarn János bankigazgató, özv. Kristóffy Józsefné, Zboray min. főtanácsos, Gádl Károlyné, özv. Kugler Józsefné, Bak Andor bankár, Sárocsy József iparművész, Kürthy Lajos postafőtiszt, Weisz Ilonka tisztviselőné, Földvári Farkas Kristóf, Martos Gyula kereskedő, dr. Wladarek József orvos.

Zugligeti sétányon: Dr. Járó Géza Géza ügyvéd, Ledner Mihály gránigazgató, Sényi Miklós huszárnagy, Kiss László kalapgyáros, Kálmán Imre író, Balint József tőzsed, Bartók Béla bankár, Roxa Gida tisztviselőné, Wilhelm

Oszkár igazgató, Szirmai Oszkár kereskedő, Mayer Imre ezredes, Kelenfi Béla kereskedő, Schaeffer György földbírtokos, Löwenheim Lajos szállító, Boross Sándor gyáros, dr. Bartha Gábor orvos, Barna Dezso kereskedő, Kelemen Béla igazgató, Kéri József bankigazgató, dr. Karla József igazgató, Vass Pál kereskedő, Fröhlich Károly magánzó.

Remete-uton: Vas Lajos gyáros, Halász Imre kereskedő, dr. Wagner Károly orvos.

Szarvasuton: Silbermann ékszerész, Bartha Ferenc gyáros, Mayer Ottó malomtulajd., Dehnár Walter mérnök, Kreytzwieser Miksa festőkereskedő, özv. Benedek Mártné, Leféber Agoston.

Labanc-uton: Adler Adelina, Márkus Miksa tőzserkesztő, Magyarországi Újságírók Egyesülete elnöke, Obendorff Gusztáv főmérnök, Gál Jenő postafőtiszt,

Entebe Ferenc főtiszt, Bökör Károly magánzó, Falber Károly ny. posta vezérigazgató, Meister Izidor szappangyáros, Bernát Győző szőkefőző, mérnök, Poljuro Ernő ezredes, Tomassich Béla, Gáspár Jenő min. o. tan., Valkó Lajos keresk. miniszter, Valkó Loránd bankigazgató, Grün Péter tőzsedobizománya, Dr. Kiszner Zsigmond ny. árvászeki ügynök, Bendelj Zsigmond kereskedő, Gál Győző postafőtiszt, Dr. Bozóky Ádám sz. f. biz. tag, Bizkára Endre főmérnök, Rosenberg Ferenc tőzsed, Dr. Halász Lajos, Dr. Rosenweig budai keserűvízfűrészek volt tulajdonosa.

Aranyas-uton: Báró Kálmán, Geisz Gáspár, Böhling István gróf és családja, Koltz József erdőtanácsos, Havas Kálmán, Eisler Péter, Kis Ferenc, Bíró Zsigmond vezérig., Schultzs Gyula építész, Meleg Béla Máv. főfelügyelő.

Körutam egy bonne után

Parlez vous frangais? — A falmik — Az utolsó mohikán

Sohasem jutott volna eszembe, hogy jónem rendelék, vagy szerződések, ha Schlesingernél fel nem húzza feleségem.

— Bont hozattunk — mondotta kérkedve — angol-szarnaszú, de született francia, az anyanyelvén azonban német. A Jockót fogja felsőbb illemre tanítani.

Schlesinger tavaly még lécsiszár volt, ma pedig bank- és pénzügyelője van a Hold-utabán, széles mosolyai sieteti előm. Csettintett a nyelvvel.

— Nevelőm! szegédtettem a gyerekekhez... Olyan, mint egy grófné! Ettől a naptól kezdve nem volt nyugtam. A Schlesingerek bonneja vörös posztó lett a feleségem szemében.

Egy indultam francia vagy angol bonnet keresni.

Károly bácsi

Helyszerző-iroda a körutamban. Kétoldalt pad, a sarokban rokkant asztal, fölülte kispad, husos fej, a Károly bácsi. Az ajtó mellett álló háztartási alkalmazott. A lábat szétterpeszt, kezében szegek, feje födött, de köcs és zúlé, az éjszakai még fűszálak maradtak a hajában.

Azán néhány lompos eselő, egy falcér pincér s valami nyakkendő ismét, bolizások, esetleg diák, akinek kosztéért kell tanítania.

Károly alázatos mosolyal emelkedik fel. Ismeri az emberit. Tudja már, ki mit akar. Végigmutat a kollektíván.

— Ugyobár, alkalmazott... szobalány? A kopasz fejbe szűrt két pilógó szom hunyorog: — Nevelőm, az van — van, de nincs készenben jelen pillanatban. Tessék bejönni kedden, majd be fogok rendelni...

Megnyugodtam és bementem hűtőm, kedden és szerdán, de bonne-nal egyszer se találkoztam.

Azán sorra vettem az összes helyszereket. Egyheli izgalmas hajszá után meglepődve állapítottam meg: Budapestben nincsen idegenajku nevelő, a családokból ottintek a francia, angol, svédje kisasszonyok!

Iskola tanerők elhelyező irodája

Kutatotam már-már sikertelen véget ér, mikor egy irodára akadok, amelynek ajtaján ott díszeleg a bizató címlemlé, hogy csak bonne-ök és nevelők elhelyezésével foglalkozik. Belépek. Elegés szoba, de ásit benne az őröcs. A falakon képek, színészek, táncosnők. Egy ismeri pesti színésze mutatók: — Ez is iskola tanerő? A főnök megrázta a fejét. Nincs üz-

let. Artistákat és színészeket helyezünk most nyári mulatókba. Bonne, kérem, (a fejét vakarja) bonne, az nehéz dolog. Talán holnap, esetleg küldök egyet.

Másnap otthon maradtam. A feleségem fekete ruhában várta a főnök ur küldeményét, amely tényleg meg is érkezett egy porész tekintetű csitri leány személyében.

— Franciországbán születtem, perfect francia és német vagyok. Összenézünk. Ez megfelel. A feleségem tekintete azt mondja: Hallod, született francia!...

A kis leány észrevette és a heálló pillanatyit szünetet kihasználja: — Parlez vous francais Monsieur?... Avez — vous jamais fait un voyage en France?... Kőhögök. Ajánlólevelet kérem. Egy csoportot nyújt ide, amelyből többek között a keresztény is előkerül. A született francia hölgy az Akadémia ücebán látta meg a napvilágot, anja házmeester s ő a kapupénzeken „perfect” francia lett.

Azért mégis felvettem volna. De nem. Nem tehettem a Schlesingerek miatt.

Aprót hirdetek

Másnap a „Pesti Hírlap”-ban a következő hirdetés adtam le: „Francia anyanyelvű nevelőt keresek. Leveleket „Még otthon” jelgére a kiadhatóba kérek.”

A felhívásnak volt eredménye. Valóságos népvándorlás lett a lakósom. A kispadonként szobalányok mind bonnek akarnak lenni. A ligetből kezdve a tanítóig minden foglalkozást tűző bonne-nak jelentkezik. Nem egy feltűnően csinos volt közöttük.

Egy kreolbőrű, elegáns, művészfői hölgy magára vonta a figyelmem. Tanfőm. Menekült, 18 éves, diplomája van.

Megjelenés, modora kedves, az arca harározottan szép. Tetszik nekem és szívesen szerződtetném, a feleségem azonban észszelhua a pillanást vet rámm, aztán a hölgyre, majd ismét rámm. Halkan mondom: — Jó lenne... — A feleségem opés — Jó lenne!...

Es most ő válnék. A jelentkezők között egyetlenegy francia anyanyelvű akad. Öng. fonyadt, mint esőva a határban jól megállána a helyét. Az orr alatt bajszúsvány, a lábán férdíszű. Társai elszédíttek, visszamentek hasájukba, de ő maradt, lit ragadt utolsó mohikán.

Belnytam a szemem, kécs, a választás megtörtént. Fele-égem boldog, úgy mondja: — Tetszik?... Most aztán megpukkadhat a Schlesingernél!...

Szabó Béla.

Alma
kaucuk-sarok
gazdaságos, pécsi a lábához
kímélt az idegekhez

Viselt férfiruhákért

mindenféle szabarmenékért, szőnyegekért mindenkinél többet fizetünk. Alkalmi Árucsarnok Ággr. telef. u. 18. (Népszínház u. 8.) Tel. József 22-38

CIRKU
Városi színház

Minden előadásban
Marta Farra
Hanusson
s a többi szesz. művész

Aranyért 100

K-val, de még annál is többet fizetők grammanként a hirdetést áraknál Brillánssért, ezüstér órási árát fizet a Hunyadi ékszerbörváltó, Hunyadi tér 9. Bischof

HIREK

Túra autó

Az út kétoldalán, a villamos sínek mentén kis várakozó csoportok. Fialtlemberk, lányok, munkások. Mióta Ferenc József, vagy Károly király Postén járt, nem láttam ilyen türelmes, megelégedett várakozást. Valamit látni fognak.

Mit? Mért áll ennyi ember hosszú sorban a Margit hídtól végig a Körton, mire vár, mire kíváncsi? Automobilonk jönnek. Idegen országból, idegen emberekket.

A túra-autoversegy küzdői vonulnak át utcáinkon.

Férjakk és nők. Fejükön borsapka, leborítja hajjukat, a por elől eltakarja állukat, csak a szem, az orr, a szájj látszik ki a borsisakból, a bórúrhából. Maguk is gépek a robogó, sebeskerékű gépben, mintha Wells Marslakóit szálltak volna le.

De nem ezt nézik rajtuk, bennük a kíváncsiak.

Hiszén a sport, a korcsolya, a repülőgép, az auto mindennapvid tette ezt a világot, hiszén versenyauto, túrakocsit nem ritkaság.

Mit néznek hát? Óh!... Örök emberi vágy, elérhetetlen sóvárgás.

A szegénység nézi a gazdagságot. A Stefánia út hajdan híres csokoládégyáráról így nézték annakidején a koraosztály peremén a gyalogosok, az éhes így nézi a vendéglők falatozóit, a sakkozni vágyó gyerek a kávéház ablakán keresztül a sakkozót, Mark Twain koldusa a kerítésen keresztül így nézte a királyt, s Budapest szégyen és koldus népe azért állt uccáhozast sorfalat.

A mindennapi gond nézte azokat, akiknek nem kell gondolni a tegnappal, nem kell gondolni a mával, a holnap, gyors autóbá ülhetnek és keresztül robognak országokon.

Az útkeresztezőseken rendőr vigyáz, hogy akadály ne kerüljön előjük, lovasrendőrök jelzik az úttrányt s a gazdagok, a gyorsak, az idegen utasok, mint képrázat villannak el a sóvár szemek előtt.

Azok, akik soha autóra nem ülhetnek, nézik az autózót.

Azok, akik soha gazdagok nem lesznek, nézik a gazdagságot.

Egy lerogyott, koldús, éhes város uccán tandzó népe az érzést élvezi, hogy vannak, akik előtt nyitva a sorompók, a határok, a várnok.

Az emberi lehetőségek képrázatát szemlélik.

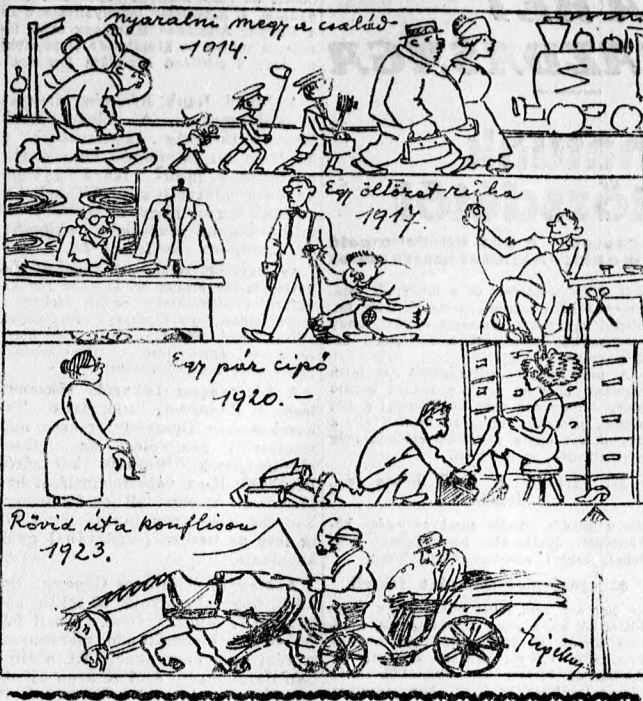
Ami nekik nem adatott meg, de mégis emberek érték el, ha mások is...

Mit néznek hát? Amit a szántóvető paraszt, amikor a gyorsvonat elrobog alátte és doboja nyelére támaszkodva utána bámul. Az idegenből jöveit, az idegenben menést, a gyorsaságot, a képzelt gazdagságot, valami sejtelmes vágyat, amit ő maga el nem érhet soha... soha.

Pásztor Árpád.

- Vitézeavátás. A MAC margitszigeti sportterében ma délelőtt, innepély keretében ezertizennyolce legénység, kétszázhusz tisztí vitézet és tíz hósi halott várományosát avatta fel a kormányzó, mint a Vitézi Rend főkapitánya. Zadravecz István tábori püspök misét celebrált, majd az egyes felakaszték papjai áldották meg a felavatandó vitézeket. A kormányzó rövid beszéde után ment végre az avatás ünnepeles külsősége között. A kormány tagjai közül megjelentek:

Ezer koronáért...

Nagy Emil igazságügyminiszter, nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter és Huszár Károly, a nemzetgyűlés alelnöke.

- Schioppa pápai nuncius a győri Szent László ünnepségen. Győr városa évenként fogadalmi egyházi ünnepség keretében megünnepeli Szent László király innepét, mely ez évben június hó második vasárnapjára esett. Ez évben a fogadalmi ünnepnek soklatlan fényt adott Schioppa Lőrinc pápai nuncius jelenléte, aki egyszersmind az innepi misét pontifikálta s az ereklyékkel tartott körmenetet vezette. Az ünnepség után a nuncius tisztelő látogatást tett a hatóságok fejeinél, majd a megyéspüspök kíséretében megjelent az egy körök tartott díszelőben. Délután a férfi szerzetesházakban tett látogatást a nuncius, megtekintette a papnevelőt és a csesenőthont, este pedig megjelent a Katólikus Körben rendezett díszelőadásban.

- Razzia az ékszerészek klubjában. A rendőrségre olyan értelemű feljelentés érkezett, hogy az ékszerészek Dohány-utca 10. alatt levő klubjában a tagok egymás között aranyat és ezüstöt adnak, vesznek, anélkül, hogy forgalmi adót fizetnének. Ezért vasárnap, közvetlen ebéd után, amikor legtöbben vannak a helyiségben, hat detektív jelent meg a klubban és a bent tartózkodók közül senkit sem engedtek ki. Szigorúan igazoltatták mindenkit és öt embert, akik nem tudták magukat kellően igazolni, a VII. kerületi kapitányságra állították elő, ahonnan azonban igazolatlanul után elbocsátották őket. A razzia délután öt óráig tartott.

- Az egyetemi tanárok buzavaltában kerik a fizetésüket. A Feloktatásügyi Egyesület vasárnap délelőtti tartotta rendezési közgyűlést dr. Tauer Vilmos elnökelével. Az elnöki megnyitásban dr. Tauer a főiskolai tanárok illetménygyűlének rendezésével foglalkozott s keserű szavakkal ecsetelte, hogy az egyetemi tanárok havi illetménye átlag 30.000 koronát tesz ki. Felemlít, hogy a magántanári állás csak pusztá cím, melynek semmi anyagi jelentősége nincs. Rámutat arra, hogy a visszás állapot hatása már megérzik, különösen az elméleti tanszékek betöltésénél, mert erre utabban alig lehet pályázót találni. Dr. Magyar Gyéza az egyetemi tanárok válságos anyagi helyzetét ismertette és megállapította, hogy hogy az egyetemi tanárok fizetése nem elég arra, hogy életüket a tudomány ápolásának szentelhesék. Közérdeknek mondja, hogy az egyetemi tanárok helyzetén sürögően ja-

vitsanak s e célból memorandummal fogják felkeresni a kormányt, amelyben kérik, hogy végleges rendezés előtt nyissa meg a kormány a IV., illetve III. fizetési osztályt, emeljük a lakáspénzüket s a főiskolai tandíjat egészeben a tandri fizetésének pótlására forrítsák. A végleges fizetésrendezést a buza, vagy az aranyparitás alapján vélik megállapítandónak. Ugyancsak fizetésemelést kérnek az adóintézők részére is s egyszersmind azt, hogy ezek számára nyugdíjalapot létesítsenek. A közgyűlés dr. Magyar előterjesztéseit egyhanguan magáévá tette.

- Pierre Loti temetése. Pierre Loti holttestét Ile du Oleronban eltemették.

- Két előállítás a Kristóf-téri gyilkosság ügyében. Az új irányban megindult nyomozás holtpontra jutott. A tegnapi napon szerzett adatok tévesnek bizonyultak. A rendőrség azonban fáradszaktalanul hajszolja tovább Bácsai György vőlegmester gyilkosait és éjszakaröléjszakára általános razziaikat tartanak a város különböző helyein, ahol a betörők és más kétes egyének tanýznak. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka két embert állítottak elő a főkapitányságra. Az két előállított egyén régi, ismert betörők, akik azonban tagadják, hogy a gyilkosságban részüik volna. Azonban a rendőrség egyelőre őrizetben tartja őket.

- Az országos gyermekügyi kiállítás megnyitása. Az országos gyermekügyi kiállítást a nagyközönség számára vasárnap délelőtti nyitották meg. Az esős idő dacára a közönség nagyszámban látogatta a kiállítást s a nap folyamán több ezer látogató tekintelte meg. A déli órákban József királyi herceg, Au-gusztia és Zsófia hercegnők is me-tekintették a kiállítást, akiket Lu-dács György v. b. t. t. üdvözölt és kalauzolt. A fenséges vendégek nagy érdeklődéssel szemlélték a kiállítást. A látogató közönség sorai-ban ott volt Pedlow kapitány, az angol követség tagjai s a budapesti tudomány-egyetem orvosi fakultá-sának tanári kara. Az országos gyermekorvosszégügyi kiállítás el-nöksége holnap, hétfőn délután 4 órák a gyermekek részére mű-vészeti gyermekelőadást rendez a ki-állítás színhelyén.

Barátom, a ház-tisztasági alkalmozott erőteljesen csodálta a fejét: - Ez gyün ki, uram, a rendetlen dögökből. Ovasom ezt a száznegyven milliót, - szép pénz, főképp, ha a zseb-

be van, - akit ez a fjatalemberek elcsinokálták. Es odale a detektivek vigyázták. Rendbe is tett volna, ha az a fene nagy bank nem úgy van építve, hogy mindenfélle fránya kis hátsó ajtónon ki lehet csuszszanni. De így a detektivek lenn várták rd. ő meg odafenn átsételt a fojós-on, oszt le a hátsó ajtón, meg a kíséletesen, mire ezek észbe kaptak, má töfögött is vele az autó a vasút fele. Azé vagyok én, uram, ellene az ilyen rendetlen dögöknak. Minek a kis ajtó? Rendes ember eíll megy be, eíll is gyün ki, akkor aztán nem fuocs a száznegyven millió-nak. De sokan szeretik. Mer nem csak pézzel lehet arrafele ellőgni. Nagyon sok íjjet látok én, uram, a politikába. Mihó gyűnnek, hogy így meg egy, meg egy, meg egy, oszt költik az ebet a karóhoz, mikor penig egy keveset szorul a kapca, hát minggyá megtanáják az utat a kis ajtó fele, oszt isten veled kapu-felja, isten veled... izé... pogram. De ne szőjj szám, nem fáj fejem. Hát azé mondom. No, istennek adjalom.

- Még nem engedték szabadon a Wiener Commercial Bank letartóztatott igazgatóit. Amint ismeretes, a Wiener Commercial Bank ügyében a vizsgálóbíró elrendelte a bank fogva tartott igazgatóinak a szagadonbocsátását. Sebestyén Richárd vezérigazgatót és a gyanúsított többi igazgatót azonban mindaddig nem engedték el, mert az ügyészség fellebbezéssel élt a vizsgálóbíró határozata ellen. Így tehát a hét első napjaiban dől el véglegesen, hogy a Wiener Commercial Bank letartóztatásban levő igazgatóit elhagyhatják-e a markó-utcai fogház épületét.

- Drágasági tüntetések Berlinben. Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung jelentése szerint tegnap délután néhány berlini városrészen drágasági tüntetések voltak. Az idejében kivonult rendőrség a tüntetőket incidens nélkül a mellékutókba szorította. Brandenburgban proklamáltak az ugynevezett kis ostromállapotot. A szátrájkolók, akiknek mozzalma egyidejű osz-pán 'gazdasági természetű volli, most politikai követelésekkel is előállanak és a többi között proletárszázadok létesítését követelik. A Hauptstrassén történt összejűzésnél tegnap délután a tüntetés vezetőinek egyike lövéstől súlyosan megsebesült.

- Nyaralását megtakarítja, ha polokkét Metelne Vállalatnál, Király u. 16. Tel.: 161-38. Írtatja. A cég a végzett munkáért jótállást vállal.

BÉRAUTÓK
ÉJEL-NAPPAL
BENZIN, OLAJ, PNEUMATIK
SZERSZÁMOK
KIRÁLY AUTOMOBIL RT
Kérlekony: Jozsef 124-01, 124-02 és 124-03 éjelnappal. Teréz 157-00 és Teréz 106-08 nappal.

Poloskaírtást
lakástakarítást, festést, szőnyeg gondozást legelőnyösebben vállal Takács vakum, Horn Ede u. 12. Tel. 84-42
„PYRAMIS”
Magyar Földbírtokosok és Földbírték Kereskedelmi Részvénytársaság
BUDAPEST VI, TERÉZ KÖRUT 28. SZ.
Magyarországi székhely, gabona-, erdőkormány- és mérlegüzemtel
Telefón: 65-49, 65-50, 17-38, 153-03

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Mit várhatunk az e heti tőzsdétől

Megkezdődött a nagy ártértékelő hausse — A Gíró üzletfelforgató intézkedései dacára szilárdan fekszik a piac — A kritikus kassa napok

A részvénypiacra a nagy ártértékelő dési folyamat úgy látszik, megkezdődött. Megkezdődött abban a pillanatban, amikor a múlt hét elején a néhezpiacok megmozdultak. A néhezértékek piacán megindult az a hausse-mozgalom a hét közepé felé egy nagyarányú ártértékelő ármozgalomra bővült ki, amelynek során a Ganz-Danubius elérte átmenetileg a négyzmillió koronás árfolyamot is, az Első Magyar Bistósító, a piac második rekordjára pedig az egymillió koronás árfolyamot. A néhez szén, cukor, hazajás, közlekedési és ipari értékek szintén 20-25%-al ugrottak fel — állunk az Általános Közszénnel, amely tulajdonképpen az 500.000 koronás jegyzést is.

A nagy ármozgalom természetesen kiterjedt a középpapirokra is.

amelyek rég nem látott élénk üzleti forgalom közepette szintén 10-20%-os árnyereséget mutattak föl. Az arbitrázs-papírok tömeges bécsi vásárlásokra szintén elugrottak, így elsősorban az Államvasút, Déli Vasút és Osztrák Hitel, míg a Salgó és a Rima csak mérsékeltan követik a nagy elugrások tempóját.

Az első tőzsdenapok egyikétől már hetek óta esedékesek voltak és hogy csak most követték be, annak a legkézenfekvőbb magyarázata elsősorban korunknak szűkíti lemorzsolódása volt a 0,10-es bázis alá 0,8-ig. De a külföldi piacok, így elsősorban a bécsi és berlini tőzsdéknek az utóbbi napokban való arányosságát szintén hozzájárult a hausse-mozgáshoz kivételül.

A hét közepén azonban kissé megtorpant a nagy hausse a már közismert okokból. A Gíró és tőzsdésitanás ugyanis jónak látszik, hogy megismétlje azt a mindíg ellensúlyozható előforduló intézkedést, hogy az üzleti napok számát redukálta és ezzel teljesen felforgatta az üz-

leti játék beosztását és a megriadt játékosokat arra kényszerítette az újra feléledni a köznyommal együtt, hogy eladásokkal lemorzsolják a felfejlődő árfolyamokat.

A piac nagy szilárdágát mutatta azonban még az, hogy a piacra kerülő nagy tömeg árú még közvetlenül a hét végén, pénteken sem lanyhította el a piacot, sőt egyes nehezebb értékek még áremelkedést is értek el.

Mi várható a jövő héten a tőzsdén

Ez a kérdés igazán most az egész közönséget. Jól látszik a becslésközi nem lehet, annyi azonban tény, hogy

az egész piac szilárdan fekszik

és így szó sem lehet arról, hogy megriadték az a nagy részeszakadás, amelyet abban az időben láttunk, amikor koronánk 0,20-ról 0,13-ig szakadt le. Abban az időben az ügynökök még könnyelműbben kezelték komitenseiket, de ma már erős dopók zárják ki ezt a lehetőséget, hogy az ügyfél az értékpapírkereskedő veszélyére spekuláljon. Abban az időben még alig tartottunk a nyolcvanmilliárdos bankjegyforgalomnál, amely a közszénnel halallian nagydrágulást eredményezett. Ma a bankjegyforgalom már 130 milliárd és a közszénnel 3%-4%- között mozog.

Különbösen a tőzsde egész további várható ármozgalomának fordulópontja a június 20-iki illetve a rákövetkező június 27-iki kasszanap lesz,

amely újra egybeesik a napitári utóművel. Ha a piac ezt a két súlyos fizetési napot megérezze, a közszénnel erősebb emelkedése nélkül — így a piacon további áremelkedés várható.

Mikor emel tőkét a Ganz-Danubius. A Ganz-Danubius tőkeemelése már a múlt hónapban aktuális volt, de a Hitelbank köréből úgy látszik a rossz tőzsdéi konjunktúra miatt a tőkeemelést elhalasztották. Most, amint értesülünk, már a legközelebbi hetekben megtörténik a tőkefelemelés kimondott közgyűlést.

A Kereskedelmi Hitel fantasztikus áremelkedése. A Kereskedelmi Hitel, amely néhány hónappal ezelőtt még 6000 körül mozgott, néhány hét alatt fantasztikus magasságba szökött, egészen 21.000 koronáig, vagyis közel 400%-os áremelkedést ért el. Ez az aránylag kis papír tehát a szénpiachoz esotolt bankértékek rekordpapírja. Áremelkedését azzal hozták összefüggésbe, hogy legközelebbi tőkeemelése alkalmából minden régi Kereskedelmi Hitelre egy új részvény jut és ezenfelül egy bevezetésre kerülő Schopper-részvény.

Az Iszót svájciak vásárolják. A tőzsdén elterjedt hírek szerint az Iszót egy svájci pénzesportnak részére vásárolják már napok óta nagyobb tételekben. A spekuláció körében éppen ezért az Iszó nagyobb közeli elugrások várják. A Magyar Általános Hitelbank szombat rendkívüli közgyűlése az alaptőkének 105.000 részvény kibocsátása által 420 millió K-ról 462 millió K-ra való felemelést határozta el. Az új részvények teljes mennyisége 1011 arányban darabonként 30.000 K befizetés ellenében a régi részvényeseknek elővételi joguk van, mely június 18-tól 33-ig bezárólag gyakorolható. A közgyűlés továbbá az Első Ma-

gyar Iparbank beosztását egyhangúlag elhatározta; ugyanilyen határozatot hozott az Első Magyar Iparbank közgyűlése. E műveletek lebonyolítása után a Magyar Általános Hitelbank saját tőkéje (alaptőke és kumulatót tartalékok) mintegy 6 milliárd koronára fog emelkedni.

A Lloyd Bank Részvénytársaság alaptőkeemelése. A Lloyd Bank Részvénytársaság igazgatósága f. hó 11-én tartott ülésén elhatározta, miszerint a június 3-ikára egybehangzó rendkívüli közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az intézet 500 millió korona alaptőkéje egymilliórd koronára emeltesse fel.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár június hó 23-ikára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melyen a forgalomban levő társasági részvények névértékének 600 koronáról 1000 koronára való megemelését és alaptőkéjének felemelést fogja javasolni.

A Lipótvárosi Takaréktőkeemelése. A Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság mai rendkívüli közgyűlése az intézet alaptőkéjének 120.000.000 koronáról 160.000.000 K-ra való felemelést határozta el. Az elővételi jog 6:1 arányban 650 K-ás aron június 19-től 27-ig lesz az intézet pénztáránál gyakorolható.

A Magyar Általános Gépgyár Rt. közli, hogy alaptőkéjét 50 millió koronáról 75 millió koronára emeli fel. Az összes kibocsátandó részvények a régi részvényeseknek 2:1 arányban darabonként 3500 K aron ajánlatnak fel átvételre. Az elővételi jog e hónap 13-tól 22-ig bezárólag a Magyar Általános Hitelbanknál gyakorolható.

A Baróti tőkeemelése. A Baróti szeszflumitő rt. közgyűlése elhatározta, hogy alaptőkéjét fölemeli. A tartalékból a részvények névértékét 200 koronára emelve, 3 részvényre 2 újat ad darabonként 1290 koronáért és az így előállított egész részvény mennyiség minden 3 darabjára egyet ingyen ajánl fel részvényeseknek. Elővételt június 28-ig a Magyar-Olasz Banknál.

A Magyar Vasúti Forgalmi Rt. rendkívüli közgyűlésében elhatározta az alaptőkének 14,5 millió koronáról 50 millió koronára való felemelését. Az újonnan kibocsátandó részvényekből a régi részvénytulajdonosoknak minden 3 régi részvény után 2 új részvény ajánlatik fel darabonként 12.000 koronáért. Az elővételi jog f. június 18-tól 25-ig bezárólag gyakorolható. A fennmaradó részvény mennyiségét a társaság svájci tartozásainak visszafizetése céljából egy külföldi pénzesportnak, a fenti elővételtől aránlagosan meghaladó, svájci frankokban fizetendő árban, több évi zárolás biztosítása mellett adta el. A közgyűlés Beüthy László v. h. t. l. ny. ker. minisztert és Kocchle-Hoffmann R. Albert, a Basler Handelsbank elnökét, az igazgatóság új tagjává választotta.

Kéve Magyar Mezőgazdasági és Iparfejlesztési Rt. céggel a gazdaságszolgálat több vezetőtagja új agrárintézmény létesítését határozta el, amelynek az a rendeltetése, hogy a gazdák terményértékesítő és hitelnyújtó szerve legyen, amelyek, hogy bármilyen irányban monopóliumra törekedjen. Távlati programjában szerepel a mezőgazdaság intenzív művelése és iparosítása is. Mindezeket kizárólag saját anyagi és erkölcsi erejének felhasználásával igyekszik elérni. Eddig az igazgatóságban helyet foglalnak: gróf Zichy János, gróf Hoyos Miksa, Mayer János, Ipolyi Keller Gyula, Purály Emil, Baliczay Géza és dr. Mutschbacher Emil. A társaság alaptőkéje egymilliórd korona lesz.

Az Egyesült Fa- és Ipar Részvénytársaság közli, hogy mai közgyűlése elhatározta az alaptőkének százmilliórdi kétszázmilliórd koronára való felemelését. Az új részvényekből, amelyek már a folyó üzletterjedésben részesednek, négyezer darabba 54 arányban darabonként 1400 koronás nettó árfolyamon elővételi joguk van a régi részvényeseknek, míg a maradék százezer darab új részvény az elővételi jogot fizetés ellenében gyakorolói régi részvényesek között kerül 5:1 arányban ingyenes felosztásra. Ezzel egyidejűleg az összes 200 korona névértékű részvényeket 5:1

arányban 1000 K-ás részvényekévé vonja össze. A jog f. hó 19-től 27-ig bezárólag gyakorolható a társaság pénztáránál. (V. Arany János uca 10.)

Selyem- és Gyapjúárugyár Rt. június 9-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a tervezett építkezések és a vállalat fejlesztésének céljára az alaptőkéket 30 millió koronáról 140.000 darab 500 K n. é. részvény kibocsátása által 100 millió koronára emelik fel. A részvényesek 15:25 arányban június 30-ig a Selyem- és Textilkereskedelmi Rt. (V. Bálvány uca 18.) pénztáránál gyakorolhatják elővételi jogukat.

A Nenschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipari Rt. június 11-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az 1922. évről 10 százelek, azaz darabonként 20 korona osztalékot fizet és hogy a társaság alaptőkéjét 127.500.000 koronáról 637.500 darab új részvény kibocsátása által 255 millió koronára emeli fel. Az összes részvények az eddigi részvényeseknek ajánlatnak fel 1:1 arányban darabonként 800 korona átvételi ár ellenében.

A Magyar Elemiszerszállító- és Árukereskedelmi Rt. megtartott közgyűlése elhatározta, hogy az 1922. évről részvényenként 100 korona osztalékot fizet. Heinrich Ferenc volt kereskedelmügyi minisztert az igazgatóságba és együttműködő társulat elnökévé választotta.

Bank- és állami tisztviselőknél magánvállalatok és cégek vezetőknek, ügyvezetőknek, közgyűlések és egyéb társadalmi pozíciók betöltőinek — **állandó nagy jövedelmet biztosítunk** ha régi egyezményes bankcég ügyfelőrgalmi nagy részvényesében részvesz. Ajánlatok, Tőzsdéi részvények, Takarékpénztárak, Hitelbankok, Budapest, VII. ker. Erzsébet körút 38. szám.

Elfogadok bizománnyba és üsdarólok, műtergyakat, porcelánokat, szőnyegeket, kárpátokat, régi bútortárgyakat, ékszereket stb. **Költésmentesen** legutóbbabb árt ér el értéket. **Figyelem!** — **Műkereskedés** (Ludás Gyula), VII. Erzsébet körút 75. Telefon: József 28-68

Közpénzt tőzsdé előtt kihelyezésre elfogad: Időben feladott megbízásokat **középárnyaloman** elfektünk a **Magyar Közpénztársaság** és **Állami Hitelbankok** Takarékpénztárak, Hitelbankok, Budapest, VII. ker. Erzsébet körút 38. szám. I. em. Telefon József 60-40, József 153-82

Ne dobja el használt, kopott, lyukas és feneik nélküli zománcedényeit, mert 2 héten belül újjalakítva visszakapja. Az újja zománczóft edényeket saját érdekében nézze meg: **FRANKL vezérlő, VI. Róssa-u. 97** (Szondy-u. sarkán)

Kölcsönponyva Magyar Kender- és Lenipar Rt. előbb Szalmann és Társa Budapest, V. Falk Miksa uca 26/28.

ponyvafeltesző-intézetében **vizmentes ponyvák** legjobb minőségben és kifogástalan állapotban állandóan rendelkezésre állanak.

Új ponyvák valamint egyéb kender- és lengyártmányok, u. m.: zsákok, kendertömők, vitorla- és bélesvásznak, szőnyegvédők stb. gyártása és eladása

Cipő-okkázio! Előrendő női fehér vásznon 7.000 félépítő, bőrárakkal, párja K Előrendő férfi és női magas 14.800 gasszúru cipő párja..... K A világhírű The Balla-shoe kizárólagos elárulósója L. Mészáros-utca 2. sz. Budán **Metel János** (Krisztina-tér sarkán)

Budapest legszebb nyári színháza a **Sziget-Színház** az Alsó Margitszigeten **Nagy Endre konferál** Kezdeté 9 órakor

SZÍNHÁZI HÉT

MR. SMOKIN

astán...
 — Aztán Wlassits persze, hogy meghökken, amikor Kosáry amerikai utazásáról értesül, mert most már se Pechy, se Biller, se Walther és még Kosáry se legyen és mint ügyes diplomata, meghívta magát Buttykayékhoz ebédre. Ebéd közben azután, egy-két pohár finom „Palugyát” mellett a két méltóság, már mint Wlassits, a báró és Buttykay, a kormányfőtendácos, megállapodtak olyképpen, hogyha a primadonná visszatér Amerikából, újból leszerezdök egy darab főszerepének eljátszására a Városihoz.

— Nos és Király?
 — Ja igaz, no nézze csak, Királyról egészen megfeledkeztem. Hát a Kosáry szerződése alatt az ő szerződése is érvényes, Buttykay ugyanis azt is döntötte a báróval.

— Szóval a Városiban minden marad a régiben?

— Körülbelül. Csak Sziklay Józsefet, a színház főrendezőjét küldik el. No ne ijedjen meg, csak külföldre, hogy lásson szeméivel, talljon fölfelel, mert amióta ez az időjárás kis Szabolcs a „Három grácia” című nem a legjobb Lehár-tárból olyan hihetetlenül nagy sikert ért el, ki briliáns ötleteivel, — kezdének a direktorok rájönni arra, hogy a színpadi takarékoság a siker mimuma.

— Valami szerelmi történet akad-e, ésmoimog?
 — Akad, akad. A világhírű operabájos, mint ismeretes, kifacsarította lábát és emiatt Bécsben kénytelen a színpadtól távol maradtani. A darab magyar „bankvezér”, nem nézve se hosszú, se hosszú, levett felutazott az osztrákok fővárosába is ott épül a gondosan a kiváló művésznőt befelcéló gondtal.

— Ez aztán igazán derék dolog.

— Igen. Ez is derék dolog, meg az is, hogy a Blaha Lujza-színházban egy-egy énekesnőket, bármilyen nagy is a sikere, nem szabad megismételni. A színház déli bontványa ugyanis megkérte kollégáit, hogy a fű való tekintettel ne ismételjék azaz ne húzzák az előadását, mert a „Szép asszony kocsiá”-nak előbb késsen kell lennie, mint a „Három grácia”-nak. A Blaha Lujza-színház déli bontványa ugyanis, kezében három szál harmatos rózsával, estenként rendületlenül ott áll a Fővárosi Színház előtt és türelmetlenül várja az operett végét, amikor a szűkefűrtű primadonnák tagyike megjelenik a szerelmes szívű Páris előtt.

— S most, kedves mester, a hetit...

— Már mondom is. Az egyik vigaszínházi színészt, aki most tért haza pozsonyi vendégszereléséről, megérdéi valakit:

— Na és aztán sokat kerestek Pozsonyban?

— Dehogyan kerestünk, — hangzott a szomorú válasz, — hiszen a pozsonyi vendégszerelésünk csak olyan passzió-játék volt.

— Hogy állunk a nyaralással?
 — Készenm, jól. Nemsokára megkezdődik a nyaralás. Eddig csak Simonyi Maja irt a Tatrától és Bándhy Ilona Helszingforsból, de nemsokára Somogyi Nusi is elindul Skandinávia felé, Vadly Ilona az Eszaki-tengerhez, Kosáry Emmy amerikai utazása előtt pedig a

Tatra gyönyörű hegyeihez utazik. Pártos Gusztáv és Kertész Deszö Siofokra megy, Darvas Lili pedig úgy hírlik Amerikában tölti a nyarat.

— Mondja, mister, min kacagott egy nagy társaság a minap a Tökés-étteremben?

— No hallja, még ezt sem tudja. Feld Matyi, a városiigeti Feld-nasztia író tagja felolvasta új, sz-nzácións revüjét, a „Mindenki kész”. Ezen nevettek a hallgatók. A főszerepeket Kmochné, Rézshaggyi, Tanay, Ferenczy és Berko Ferike fogják játszani a Borkinóháznak kismaszkirozott faépületben. Ez lesz az idei nyár ajándéka azoknak, akik nem tudnak nyaralni menni.

— Új színház nem nyílik jövőre?
 — Színházról nem igen beszélnek, de annál inkább több kabarényitárról zeng a fánna. Nagy Endre, Salamon Béla, Ujváry Ferenc, Pesszi József, Szöke Szakáll, Lévard Béla, Boross-Békffy nyitnak kabarét, ezzel szemben megszűnik a Pallace, a Pesti Kabaré, az Enke Pince, már tudniillik régi formájában, de igazgatóság, kik örökké élnek, sátorukat újból fel fogják ütni a főváros valamelyik kávéházában.

— Édes miszterem, nem beszélt Stead eredessél?

— Nézze vezérem, ne úgy kérdezze, hogy nem beszéltem-e a kolonellel, hanem, hogy beszéltem-e, mert maga nagyon jól tudja, hogy én mindenkiel beszélek, sőt két deklétívem, Mlster Zakalt és Mlster Redingót a következő jelentést küldték nekem:

„Stead ezredes rejtelmes látogatási Budapestben.”

Néhány nappal ezelőtt poros autógurult be a Váci-utóba és ott megállt egy ismert virágüzlet előtt. Az autóból egy magas, polgári ruhába öltözött ur szállott ki és egyenes léptekkel bement a virágüzletbe, amelynek alkalmazottai egy-értelműen felsóhajtottak:

„Ahl az ezredes...”

„Az ezredes ur itt virágkosarat rendelt. „Az összes eldigiéknél szebbet”. — mondotta hibás német-séggel, majd bótartalmu tárcájából, amelyben a fővárosban jól ismert „Stead-csekkönyv”-öm kívül temérek készpénz is volt, a csokor százszeker magyar korona ára fejében leszámolt az asztalra négy fontot. A kasszaony a négy fontot elvitte a közeli bankba elváltani, ezalatt a kolonell papírt és tenlért kért és levelet írt, amit egy hordár elvitt a virágüzletől nem messze, a bűbajos művésznő vácutcai lakására a csokorral együtt. A művésznő — mint a költők mondják — reszkető kézzel bontotta fel a levelet, amely így szól:

„Édes művésznő! A messi földről ideérkeztem újból, hogy önnel megismerkedhessem. Nagyon kérem, engedje meg, hogy még most délelőtt felkereshessem. Művészetének tisztelő híve, Kolonell Stead.”

A művésznő láthatóan megörült a csekkönyvtől híres ezredes levelelnek, de a „többet észel, mint erővel” jelmondatot tartva szem előtt, azt választotta, hogy lakásán nem fogad, ellenben az ezredes ur fardjón ki szereplő helyére, a nyári mulatóhelyre, ahol beszélhetnek.

Stead este már kint volt a ligetben és megnézte egyik mulatónk előadását, majd a művésznő társaságában vacsorához fogott és leszerezdítte a művésznőt egy marientbadi vendégszerelésre, majd clárienbadi vendégszerelésre, és előgy koronát nyújtott át a művésznőnek készpénzen.

Stead ezredes-impresszário a múlt nap délben autón visszautazott Ma-

rienbada, a művésznőt pedig harmadnap reggel már az expresszvonat bárszonyülésén találtjuk, ahol arról álmodozott, vajjon Marientbadi közönsége hogyan fogadja majd művészetét?

Ki álmodja meg sorsát?..

Jrta: Darvas Bill

Soha premier előtt — az elsőt kivéve — nem voltam olyan izgatott, mint az Orleánsi sziget bemutatójának kapujánál, mert éreztem, hogy számomra egy új, eddig ismeretlen világ nyílik meg: Schiller romantikizmusa. Partnereim váltig biztatottak: „Ne félj Lili, ezen is túl leszünk”, — mondogatták, de a fokozott izgalom csak akkor hagyott fel pajzán játékával, amikor a premieren az első felvonás közönségének tapsa elkergette. A tengereni új impresszióny kívül, amivel a darab megismertet, — megírom őszintén, — a szerep nehézsége is sok gondot adott, mert a színész bizony sok rettegéssel megy keresztül, amíg el nem jön a siker vagy a bukás perce. Mi vakon bizunk magunkban, de istenen, sohasem lehet tudni sorsunkat előre. Vajji, ki álmodja meg sorsát teljes biztonsággal? Senki, senki a színpad lakói közül. Örök izgalom, rettegés, félelem, míg végre a premier napján dönt a közönség. De a publikum gondolata csak akkor, az utolsó percben, a függöny legördülte után röppen érthetően felénk, amikor azután minden elválik. Partnereim kedvesek, drágák, őket mindig szeretem, a közönséget is, amely igazán meleg szeretettel tapsolt nekünk, mindnyájunknak Schiller „Orleánsi szüze”-ben.

RÖVID HIREK

MEDGYASSZAY VILMA az Unióval szerződéses tárgyalásokat folytat.

LÁBASS JUCI Mária-Osrauban tölti a nyarat.

AZ UNIOVAL még egyetlen színész sem kötötte meg új szerződését.

AZ „EGRI CSILLAGOK” című Gárdonyi-regényből film készült. Fejős Pál rendezte, főszerepét Jenkovichy Mara, Bikary Sándor, Sziklay Béla, Makláry Zoltán és Lengyel József játsza. A Gárdonyi-örökösök a regényért hatszede dollárt és hatmillió koronát kaptak. A felvételeket pénteken kezdték meg.

FARAGO ODON, a kassai színház volt igazgatója, akinek színházát a csehek elvették, a Nemzeti Színház rendezője lesz.

HEGEDÜS GYULA nem hajlandó leszerezdöni a Vigaszínházhoz. Csak egyes szerepek eljátszására vállalkozik.

TÁRAY FERENC kolozsvári színész próbafelkérésre meghívták a Nemzeti Színházhoz.

• A Zsivány szobati bemutatója iránt rendkívül az érdeklődés. A híres vígjáték különösen alkalmas arra, hogy kellemes, vidám órákat szerezzen a Vigaszínház közönségének. Az utóbbi éveknek talán legtöbb helyen és legújabban adott színdarabja ez az újdonság. Ebben nagy része van annak, hogy a rokonszenves szerelmi történetbe mulatságosan játszik bele egy minden országban egyformán aktuális és a lelkeket erősen foglalkoztató elem: a spiritualizmus híveinek túlzásai. A színyű mindvégig szerepe hálás és hatásos. Göthög Kertész Ella, a hercegnő, valószínűs parádés szerepet játszik. Göth Sándor, a vígjáték rendezője, érdekesen megrajzolt spanyol világit személyesít. Gaál Franciska, akinek minden eddigi

fellépte sikert jelentett, ezúttal is művészi egyéniségének megfelelő alakításra talált alkalmat. Gomhászyi Ella egy fiatal menyecske kedves humoros alakját vízi színpadra és deris figura Nira is, akit Fizes Anna ábrázol. Szerény Zoltán adja a mulatságos spirítisztát. Lukács Pál egészen újszerű alakban lép fel. Perczy Géza egy szerelmes fiatal tanárt játszik, Pártos Gusztáv pedig a fiatal papot adja. A színyű második és harmadik előadását jövő vasárnap és hétfőn tartják meg. A szobati bemutatóig a Négy frakkot, Lakatos László pompás vígjátékát kedden, szerdán, pénteken ismétlik. Hétfőn hosszabb pihenés után a Három nővér kerül színpadra, a John Gabriel Borkmant pedig csütörtökön játszzák.

• Utolsóként hét a Király Színházban. A nyári szünet megkezdése előtt utolsó előtti héten játszának a jövő héten a Király Színházban, melynek minden estáját Lehár nagysikerű daljátéka, „A sarga kabát” foglalja el. Jövő vasárnap, 24-én délután 3 órakor rendkívül mérsékelt helyretek mellett a Rákosi-iskola növendékei vizsgáznak, szünetkor a „Sybill” című operett, László Andorral, a Blaha Lujza-színház tagjával, mint vendéggel.

• „Az orleánsi szüze” és a „Kovácsné”, Schiller romantikus tragédiája és Bethly László mulatságos vígjátéka kerül színpadra a jövő héten a Magyar Színházban. „Az orleánsi szüze” hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap, a „Kovácsné”, melynek minden eddigi előadásán tölt ház közönsége kacagott és tapsolt, kedden és szombaton.

• A Városi Színház sorozatos opera előadásokkal fejezi be idét, eseményekben gazdag szezonját az állami színházak legkiválóbb tagjainak és néhány érdekese vendég fellépéssel. Hétfőn: Hoffmann meséi (Aquila Adler Adeline), kedden: Az álarcosbál (Nemeth Mária), szerdán: A szép Galathea (Aquila Adler Adeline és Gábor József). A vak katona. Bajazzók (Környei Béla), csütörtökön: Bohémélet, pénteken: Trubadur (Reiner Kató és Radnay Erzi), szombaton: Faust (Aquila Adler Adeline és Munz-Mungo József, a városi opera tagja), vasárnap: Tosca (Környei Béla), hétfőn: A zsidóné (Munzlingo József) kerül színpadra.

• A karszemélyzet jutalomjátékjának a Fővárosi Operettszínházban, jövő vasárnap délután a Marinka, a táncsnő, Gilbert világhírű operettje kerül színpadra. Ez lesz az újdonság jubileumi, százeadi előadása. A nagy siker osztályosai, Biller Irén, Hatvány Tibor, Harmath Hilda, Ujváry és Vendrey vesznek részt az ünnepi előadásban.

• A „Szépségony kocsisa”, Rajna-Czobor deris és mulatságos operettje minden este színpadra kerül a jövő héten is a Blaha Lujza-színházban az ismert kiti-nő szerepében.

• Sziget-színház jégely delelőt a Heilikonban (33-35), délután 3 óráig a Margitszigeten a színház pénztárával (105-06), vagy a városi jegyirodákban válthatók.

• Az Andrássy úti Színház a jövő héten megismétli a nagy sikerű jiniusi műsor darabjait, tréfait és magánzámat, a „Pajkos grizetteket”, a „Cirkusz”, „Hány óra Zsuzsi!”, „Baj van”, „A moly” stb., rövidesen 75-ik előadását őrimeg.

• A Sziget-színház ragyogó műsora a nyári színházi szezon szenzációja.

• Szania Arcubasz regénye és a kitűnő vígjáték műsor szerepel a Kamara e heti programján. Eddig zsufolt házak gyűnyörködték a kiváló orosz, író világszerte ismert drámája nyomán készült 5 felvonásos filmrészleteket a Színházban, melynek főszerepét Lya Mara alakítja páradan realissmussal és igaz mélységgel. 3 sikerült amerikai vígjáték, melyek még Pesten sehol sem kerültek bemutatásra egészítik ki a műsört. Előadások ma 6 1/8 és 1/2 órákor.

foakrém: a fogak öre.

Órálási árakat fizetek mindenféle érte és tisztviselők, fehérmunkások, szobatiszítók, szőnyegérek, Blumensfeld István, VIII. ker. Nepszínház ucca 21. szám Hívására hához jövek. — Telefon József 22-48

